Toll, ecset, karctű – A sokszínű Gara Arnold

2012/10/15 - 2013/03/09

gara
AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
GYERMEKMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSA AZ IPARMŰVÉSZETI MUZEUMBAN
IX., ÜLLŐI ÚT 33-37
NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL d.e. 9-1ig d.u. 3-6ig
VASÁR és ÜNNEPNAP 9-1ig BELÉPŐDÍJ NINCS
ATHENAEUM F. BUDAPEST

[1]
„Lehetetlen meghatódás nélkül gondolni Gara Arnold sokoldalúságára. Minden, ami körülveszi művészetet áraszt magából. Fest, rézkarcot csinál, mintáz, porcelánt készít. Vászon, agyag, karcolótű, toll: mind engedelmes társa, amely segítségére siet, hogy magát általuk kifejezhesse ...”

„Lehetetlen meghatódás nélkül gondolni Gara Arnold sokoldalúságára. Minden, ami körülveszi művészetet áraszt magából. Fest, rézkarcot csinál, mintáz, porcelánt készít. Vászon, agyag, karcolótű, toll: Mind engedelmes társa, amely segítségére siet, hogy magát általuk kifejezhesse és lelkének szépségtartalmát a külső világ, a megértők elé vihesse.”
Bálint Aladár (Magyar nyomdászat, 1912)

gara
AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
GYERMEKMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSA AZ IPARMŰVÉSZETI MUZEUMBAN
IX., ÜLLŐI ÚT 33-37
NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL d.e. 9-1ig d.u. 3-6ig
VASÁR és ÜNNEPNAP 9-1ig BELÉPŐDÍJ NINCS
ATHENAEUM F. BUDAPEST

[1]

Gara Arnold 1882. február 25-én született Budapesten. Szülei eredetileg iparosnak szánták, ő azonban már tanuló évei alatt a művészeti pálya felé fordult: sokat rajzolt, eljárt esti akt-tanfolyamokra, egy ideig az Iparművészeti Iskola hallgatója is volt, majd Szablya – Frischauf Ferenc rajziskoláját látogatta. A napi megélhetést egy fényképező műtermi állás biztosította számára ez idő tájt. 1906-ban rövid ideig a Nagybányai művésztelepen is képezte magát. Első kiállított rajza 1905-ben a Műcsarnokban volt látható.

1909- ben tagja lett a két évvel korábban Szablya János által alapított Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesületének (KÉVE). A társaság a szecesszió internacionális ágához kapcsolódott, kiállításai képző- és iparművészeti tárgyakkal berendezett, tapétázott, növényekkel díszített interieur-ök voltak, ami hazánkban újdonságnak számított és igen gyorsan népszerű kiállítási formává vált. A Kéve művész tagjai ezáltal jelentős nyilvánosságot kaphattak így Gara Arnold is. Munkái rendszeresen megjelentek a Nemzeti Szalon és az Ernst-Múzeum kollektív kiállításain. Elsősorban grafikai munkákat mutatott be, de kerámiatárgyakkal és olajfestményekkel is képviselte magát. A „Kéve könyve” című társulati folyóirat könyvdíszeit is ő készíttette 1912-1913-as évfolyamokban, „A ház” című művészeti és építészeti folyóiratnál szerzett tipográfiai tapasztalatait felhasználva.

[2]1912 fordulópontot hozott számára, ő illusztrálhatta Móricz Zsigmond állatmeséit összegyűjtő kötetet, ami a Nyugat kiadásában jelent meg. A munka Móricz barátsága mellett komoly szakmai elismerést hozott, Gara Arnold pedig lehetőséget kapott, hogy számos igényes címlapot, betűdíszt, illusztrációt készítsen, művészi köntöst adjon a kortárs magyar szerzők műveinek, melyek közül

számos látható kiállításunkon.

Az első világháborúban a sajtóhadiszállás tagja volt, itt az újságírók mellé beosztott fotósok, művészek feladatát látta el, azaz a háború eseményeit dokumentálta a saját eszközeivel, rajzokon, képeken. A háború után hazatérve, a Tanácsköztársaság híveként tervezett bélyegsorozatot, plakátot is, de legszebb munkáit az újonnan felvirágzó bibliofil könyvkiadásnak köszönhetjük.

Munkásságának legjelentősebb részét „pontozó” technikával készült rézkarcai alkotják, a lemezen színezett rézkarc műfajának szinte egyedüli hazai művelője volt a XX. század első évtizedeiben. Legsikerültebbek e műfajban 1920-ban, Puskin Anyeginjéhez készült karcai. 1921-ben Kleist: Die Marquise von O … vagy a szintén kis példányszámban kiadott Turcsányi Elek: Koronelli dóm című kötetet is aprólékos, precíz rézkarcai teszik egyedivé.

Az 1920-as évek első felében a könyvillusztrációk mellett elsősorban ex librisek készítéséből és apró míves kerámia ékszerek eladásából tartotta fenn magát, de a festészetet sem hagyta el. 1923- ban alapító tagja volt a Paál László művészegyesületnek, a társaság tagjai elsősorban tájképfestőkként határozták meg magukat.

[3]1926 májusában készült el a Magyar Parnasszus című órási kiállítású rézkarcalbuma, melyben modern magyar költők verseihez készített egész oldalas illusztrációkat.

Utolsó nagy megbízását 1928-ban Hatvany bárótól kapta, mely egy díszes porcelánteáskészlet volt és 1929-ben kiállításra került.

Vibráló, folyton alkotó, a tökéletességre törekvő művész volt, aki 1929. augusztus 19-én önkezével

vetett véget életének.

„… behatoló, gondos, ijedten odaadó remegés volt a legjellemzőbb vonása … Neki mecénások kellettek volna, mert csak olyan dolgokat szeretett s tudott csinálni, melyet rokonlelkek értenek csak meg … Az ember általában nagyon bonyolult gépezet, de Gara Arnold különösen s kiváltképp az volt.” Írta a művész nekrológjában barátja, Móricz Zsigmond.

A kiállítás elsősorban a Plakát- és Kisnyomtatványtár gyűjteményében fellelhető Gara Arnold alkotásokra épül. Albumok, ex librisek, plakátok kerültek a tárlókba, melyeket kiegészítettünk a törzsállományban található könyvekkel. Egy tehetséges sokoldalú művész munkáit szerettük volna bemutatni eredeti grafikákkal és másolatokkal, kinek karrierje 1912-ben pontosan száz éve kapott lendületet.

A kiállítás megtekinthető: 2013. március 9-ig, a Plakát- és Kisnyomtatványtár előtti térben [4], a könyvtár nyitvatartási idejében. Látogatóink részére a belépőjegy ára 400 Ft. Beiratkozott olvasóknak a belépés díjtalan.
2012/10/11 - 10:48

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/gara-arnold-kiallitas

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Gara_Arnold-1.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Gara_Arnold-2.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Gara_Arnold-3.jpg
[4] http://www.oszk.hu/emelet5a
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2012